

Міністерство освіти і науки України
Чернігівський промислово-економічний коледж
Київського національного університету технологій та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

_____Л.РОСЛАВЕЦЬ

_____ 20__ р.

**Методичне забезпечення
семінарських занять з дисципліни ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
для студентів II курсу
спеціальності:**

071 «Облік і оподаткування»

Уклав

ГРИГОР'ЄВА О.

Розглянуто на засіданні циклової комісії
гуманітарних та соціально-економічних дисциплін

Протокол №__ від _____ 20__ року

Голова циклової комісії _____ О. ДРОЗД

Семінарське заняття № 1

Тема: ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКЕ КНЯЗІВСТВО

Мета: розкрити основні етапи розвитку князівства, політичні портрети Романа Мстиславича та Данила Галицького; розвивати вміння працювати з науковими джерелами, конспектувати; виховувати повагу до героїчного минулого країни.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Причини феодальної роздробленості та її історичне значення для руських князівств.
- 2 Етапи політичної історії Галицько-Волинського князівства.
- 3 Об'єднання земель за Романа Мстиславича. Діяльність Романа.
- 4 Політика Данила Галицького.
- 5 Історичне значення Галицько-Волинського князівства.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: монголо-татарське іго, поліцентрізація, боярська опозиція, антимонгольська політика Данила.

Теми рефератів:

- 1 Політичні портрети галицьких князів Володимира та Ярослава Осмомисла.
- 2 Данило Галицький.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Стінна карта « Київська Русь IX-XII ст.», портрети князів, картки індивідуального опитування.

Література:

- 1 Багалій Д. Нарис історії України. - К., 1994
- 2 Борисенко В, Курс української історії. - К., 1997
- 3 Верстюк В.і., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. - К., 1995
- 4 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 5 Історія України/ Під ред. Алексєєва Ю. - К., 2001
- 6 Історія України в особах 9 -18 ст. - К., 1993

Семинарське заняття № 2

Тема: ВИЗВОЛЬНА ВІЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ сер. XVII ст. УТВОРЕННЯ КОЗАЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Мета: розкрити причини, характер та хід війни, виділити етапи війни, розкрити приклади героїзму українців, показати військову та державотворчу діяльність Б. Хмельницького, продовжувати розвивати вміння студентів працювати з історичними матеріалами, робити висновки, розвивати почуття гідності, любов до історії.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Причини, характер та рушійні сили війни.
- 2 Характеристика етапів війни.
- 3 Формування української державності в ході війни. Внутрішня та зовнішня політика держави.
- 4 Переяслівська Рада 1654 р. Березневі статті.
- 5 Історичне значення війни.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: визвольна війна, гетьманщина, Зборівський мир, Переяслівська угода, Березневі статті, Хмельниччина.

Теми рефератів:

- 1 Богдан Хмельницький - видатний полководець, політичний діяч та дипломат.
- 2 Видатні козацькі полководці: І. Богун, М. Джалалій, М. Кривоніс.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Настінна карта «Українська козацька держава XVII-XVIII ст.»,
Репродукції картині « В'їзд Б. Хмельницького в Київ», портретів Б. Хмельницького.

Література:

- 1 Багалій Д. Нарис історії України. - К., 1994
- 2 Борисенко В, Курс української історії. - К., 1997
- 3 Верстюк В.і., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. - К., 1995
- 4 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 5 Історія України/ Під ред. Алексеєва Ю. - К., 2001
- 6 Історія України в особах 9 -18 ст. - К., 1993

Семінарське заняття №3

Тема: УКРАЇНА НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ (1900 -1914 рр.)

Мета: розкрити соціально - економічний та політичний розвиток України на початку ХХ ст., революційні події 1905 -1907 рр.. та ріст національного руху в Україні, участь України в I світовій війні.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Активізація революційно - визвольної боротьби на поч. ХХ ст.. Політичні партії.
- 2 Україна в революції 1905 -1907 рр..
 - 2.1 Стратегія і тактика різних політичних сил в революції.
 - 2.2 Національно - визвольний рух, його здобутки
- 3 Столипінська аграрна реформа в Україні та її економічні та політичні наслідки.
- 4 Україна в першій світовій війні.
 - 4.1 Причини, початок та характер війни.
 - 4.2 Трагедія українського народу в світовій війні.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: Антанта, Четверний союз, перша світова війна, конституційна монархія, самодержавство, буржуазно - демократична революція, шовінізм, українська буржуазія.

Теми рефератів:

1. Основні революційні події в Україні в 1905 -1907 рр..
2. Українські Січові стрільці.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Настінна карта «Перша світова війна»

Література:

- 1 Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації 19-20 століття. - К., 1996
- 2 Грушевський М. Історія України - Русі. ВП тт., 12 кн. - К., 1991 -1998
- 3 Дорошенко Д. Нарис історії України. Т.1-2. - К., 1991
- 4 Нагаєвський І. Історія української держави 20 ст. - К., 1994
- 5 Історія України в особах 19 - 20 ст. - К., 1995
- 6 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 7 Історія України / Під ред. Алексєєва Ю. - К., 2001.

Семінарське заняття №4

Тема: **БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (1917 -1920 рр.)**

Мета: показати хід боротьби українського народу за незалежність держави, виховувати патріотизм, продовжувати розвивати вміння працювати з історичним матеріалом, готувати реферати, вести дискусію.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Історична сутність Універсалів Центральної Ради.
- 2 Війна УНР з РРФСР. Брестський мир.
- 3 Гетьманат П. Скоропадського. Директорія.
- 4 Національно - визвольний рух в Галичині. УГА.
- 5 Утвердження Радянської влади в Україні.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: національно - визвольна революція, Генеральний Секретаріат, Універсали Центральної Ради, Брестський мир, УНР, ЗУНР, Гетьманат, Акт злуки українських земель.

Теми рефератів:

- 1 Особа М. С. Грушевського в українській історії.
- 2 Проголошення ЗУНР.
- 3 Політичні перетворення в Західній Україні.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Настінна карта « Україна», репродукції портретів М. Грушевського, С. Петлюри; документи: Універсали Центральної Ради.

Література:

- 1 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 2 Історія України / Під ред. Алексєєва Ю. - К., 2001
- 3 Чотири Універсали. - К., 1990.
- 4 Сторінки історії України 20 століття. Посібник для вчителя. - К.,1992
- 5 Кульчицький С.В. Коваль М.В., Курносів Ю.О. Історія України. Част. 1-2. Для 10-го і 11-го кл. середньої школи. - К., 1994 .
- 6 Нагаєвський І. Історія української держави 20 ст. - К., 1994

Семінарське заняття № 5

Тема: УКРАЇНСЬКА РСР В 20-30-ті роки

Мета: розкрити сутність соціально-економічних перетворень в період НЕПа, сутність індустріалізації та колективізації, причини голодомору, розвивати вміння працювати з і спогадами очевидців, збирати такі спогади, виховувати патріотизм.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Соціально-економічні перетворення в Україні на основі НЕПа.
- 2 Україна та утворення СРСР.
- 3 Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Підсумки індустріалізації.
- 4 Причини та наслідки колективізації. Розкуркулення.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: п'ятирічки, колективізація, індустріалізація, розкуркулення, голодомор, геноцид, культ особи, репресії, "розстріляне відродження".

Теми рефератів:

- 1 Політичні погляди М. Скрипника та О. Шумського.
- 2 Українське національно - культурне відродження 20-х - 30-х рр.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Настінна карта «Україна», спогади людей, що пережили голодомор, зібрані студентами, фото жертв голодомору, репродукції портретів М. Скрипника, О. Шумського,

Література:

- 1 Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації 19-20 століття. - К., 1996
- 2 Кульчицький С.В. Коваль М.В., Курносів Ю.О. Історія України. Част. 1-2. Для 10-го і 11-го кл. середньої школи. - К., 1994 .
- 3 Нагаєвський І. Історія української держави 20 ст. - К., 1994
- 4 Сторінки історії України 20 століття. Посібник для вчителя. - К., 1992
- 5 Субтельний О. Україна: історія. - К., 1993 .
- 6 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 7 Історія України / Під ред. Алексєєва Ю. - К., 2001.

Семінарське заняття № 6

Тема: УКРАЇНА В РОКИ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

Мета: висвітлити «Новий порядок» і рух Опору в роки фашистської окупації, бойові дії на території України, внесок українського народу в розгром фашистської Німеччини, остаточне вирішення українського питання; продовжувати виховання в студентів почуття патріотизму, продовжувати розвивати вміння працювати з історичними джерелами, аналізувати історичні дані, порівнювати події.

Методи: словесні, наочні

План:

- 1 Окупація України фашистами. Встановлення «Нового порядку».
- 2 Рух Опору в Україні
 - 2.1 Радянський рух Опору. Партизанський рух.
 - 2.2 Діяльність ОУН – УПА.
- 3 Чернігівщина в роки війни.
- 4 Визволення України від німецько-фашистських загарбників.
- 5 Вклад України в перемогу над фашистами.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: евакуація, окупаційний режим, план «Ост», партизанський рух, підпілля, «рейкова війна», геноцид, Бабін Яр, остарбайтери, рух Опору, бандерівщина, УПА.

Теми рефератів:

- 1 Партизанський рух на Чернігівщині.
- 2 ОУН – УПА – невід’ємна частина руху Опору в Україні.
- 3 Військовополонені – жертви війни.

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

настінна карта «Велика Вітчизняна війна», репродукції картин про війну.

Література:

- 1 Багалій Д. Нарис історії України. - К., 1994
- 2 Борисенко В, Курс української історії. - К., 1997
- 3 Верстюк В.І, Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. - К., 1995
- 4 Сторінки історії України 20 століття. Посібник для вчителя. - К., 1992
- 5 Субтельний О. Україна: історія. - К., 1993 .
- 6 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 7 Історія України / Під ред. Алексеєва Ю. - К.
- 8 Король В. Ю. Трагедія військовополонених на окупованій території України в 1941-1944 рр. - К., 2002, 2004.
- 9 Безсмертя. Книга Пам’яті України. 1941-1945. – К., 2000.

Семінарське заняття № 7

Тема: Україна в період перебудови. Проголошення незалежності України

Мета: Розкрити положення України на сучасному етапі, зародження багатопартійності, здобуття Україною незалежності, розвивати почуття гордості за Батьківщину, продовжувати розвивати вміння аналізувати історичні дані, порівнювати події, працювати з засобами масової інформації

Методи: словесні, наочні

План:

1. Соціально-економічне становище СРСР у 80-х рр.
2. Перебудова і Україна.
3. Проголошення незалежності України. Утворення СНД.
4. Внутрішня і зовнішня політика України на сучасному етапі.

Основні поняття та категорії для засвоєння теми: Розкрити положення України на сучасному етапі, зародження багатопартійності, здобуття Україною незалежності, розвивати почуття гордості за Батьківщину, продовжувати розвивати вміння аналізувати історичні дані, порівнювати події, працювати з засобами масової інформації

Теми рефератів:

- 1 Народний рух України.
- 2 «Помаранчева революція»

Матеріально-технічне забезпечення та дидактичні засоби, ТЗН:

Настінна карта « Україна», картки індивідуального опитування, підручник.

Література:

- 1 Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації 19-20 століття. - К., 1996
- 2 Сторінки історії України 20 століття. Посібник для вчителя. - К., 1992
- 3 Субтельний О. Україна: історія. - К., 1993 .
- 4 Бойко О. Історія України - К., 2000 .
- 5 Історія України / Під ред. Алексєєва Ю. - К., 2001

Самостійна робота № 1

Тема: Вступ. Найдавніша історія України

Мета: ознайомити студентів із основними причинами заселення півдня України, сформулювати уявлення про головні процеси, події та етапи розвитку українських земель в найдавніші часи; удосконалити вміння працювати з мапою, розвивати навички роботи з конспектом, виховувати інтерес до історії.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Кочовики на території України.
- 2 Антична колонізація Північного Причорномор'я.
- 3 Слов'янські племена.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 У чому особливість історичної долі півдня України і чим це можна пояснити?
- 2 Визначте причини заснування і причини загибелі античних колоній у Північному Причорномор'ї.
- 3 Які східнослов'янські племена дали початок українському етносу?

Самостійна робота № 2

Тема: Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь

Мета: вдосконалити знання з політичного та соціального розвитку Київської Русі, розвивати навички читати історичну карту і працювати з нею, кваліфіковано аналізувати складні історичні процеси, сприяти формуванню історичної пам'яті, пов'язаної з державними традиціями в Україні.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Політичний устрій Київської Русі.
- 2 Соціальний розвиток Київської Русі.
- 3 Золота Орда та Київська Русь.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Визначте основні характеристики політичного устрою Київської Русі.
- 2 Назвіть основні класи та соціальні прошарки Київської Русі.

Самостійна робота № 3

Тема: Українські землі під владою Литви і Польщі (XIV- пер.пол. XVII ст.)

Мета: ознайомити студентів зі становищем українських земель, розглянути причини виникнення українського козацтва та його роль в українській історії, розглянути розгортання визвольного руху в Україні в кін. XIV- пер.пол. XVII ст.); розвивати навички аналізу, кмітливості при узагальненні й виокремленні певної характерності історичного процесу і явища, сприяти формуванню національної свідомості студентів.

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Виникнення українського козацтва. Запорізька Січ.
- 2 Визвольний рух в Україні уXVI – першій пол. XVII ст.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В.Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Визначте причини, які привели до виникнення українського козацтва.
- 2 Чому Запорізьку Січ називають козацькою республікою?
- 3 Визначте причини дати та ватажків козацько-селянських повстань.

Самостійна робота № 4

Тема: Становище Правобережної України під владою Польщі

Мета: ознайомити студентів зі становищем українських земель, розвивати навички аналізу, виховувати патріотизм

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Ліквідація російським царизмом української автономії.
- 2 Знищення Запорізької Січі.
- 3 Гайдамацький рух. Опришки
- 4 Поділи Речі Посполитої.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В.Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Назвіть заходи Катерини II по остаточній ліквідації автономного устрою України.
- 2 Порівняйте становище Правобережної і Лівобережної України у 18 ст.
- 3 Які події пов'язані з іменами: Максим Залізник, Іван Гонта, Олекса Довбуш?

Самостійна робота № 5

Тема: Соціально-економічна модернізація України у 19 ст.

Мета: ознайомити студентів зі становищем українських земель, розвивати навички аналізу, виховувати патріотизм

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Особливості капіталізації економіки Наддніпрянської і Західної України.
- 2 Реформи 60-80рр. 19 ст. та їх вплив на Україну.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Які особливості економічного розвитку Наддніпрянської України у складі Російської імперії?
- 2 Дайте оцінку етносоціальної структури населення України у др..пол.. 19 ст.

Самостійна робота № 6

Тема: Українська національно-демократична революція

Мета: ознайомити студентів зі становищем українських земель, розвивати навички аналізу, конспектування, роботи з історичними документами, виховувати патріотизм

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Утвердження Радянської влади в Україні.
- 2 Зимовий похід армії УНР.
- 3 Історичне значення української національно-демократичної революції 1917-1920 рр.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Яку політику проводив радянсько-більшовицький уряд України?
- 2 Як ви вважаєте, Варшавський договір – це оптимальний крок чи помилка С Петлюри?
- 3 Підведіть підсумки революції.

Самостійна робота № 7

Тема: Західна Україна у 20-30 рр. 20-го ст..

Мета: ознайомити студентів зі становищем українських земель, розвивати навички аналізу, конспектування, роботи з історичними документами, виховувати патріотизм

Питання, що виносяться на самостійне вивчення:

- 1 Колонізація Західної України: політика Польщі, Румунії, Чехословаччини.
- 2 Національно-визвольний рух. Створення ОУН.
- 3 Приєднання західноукраїнських земель УРСР. Політика радянзації.

Література:

- 1 Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: "Академія", 2002
- 2 Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - К.: Каравела, 2006.

Питання для самоконтролю:

- 1 Доведіть, що уряди Польщі, Румунії, Чехословаччини здійснювали політику національного гноблення, асиміляції українського народу.